

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kanada — metams \$7.00; pusei — \$3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

No. 143. Telephone: Slagg 3878. Brooklyn, N.Y., Ketverg., 16 Birželio (June), 1921. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

AIRIAI REIKALAUJA BOIKOTUOTI BRITANIJOS PREKES

Amerikos Darbo Federacijos Konvencijoj Įnešta Tuo Klausimu Rezoliucija

Kalbėjo J. H. Thomas, Anglijos darbininkų reikalų pardavikas.

Gomperesas kaltina vokiečius darbininkus už peraitą karą.

Denver, Colorado, 15 d. birželio. — Vakar dieną Amerikos Darbo Federacijos sesijos prasitęsė daugiausiai bekalbant apie politinius pasaulio dalykus. Vyriausiu klausimu, kuris liečia Amerikos ir Britanijos visuomenę, buvo airių neprigulmybės svarstymas.

Amerikos Darbo Federacija, jausdama, kad airių klausimas kils ir kad jį turės nemažai svarbos, kadangi šioje federacijoje randa daug airių darbininkų, kurie remia dabartinį Airijos sinnfeinerių judėjimą ir mano išgauti savo šaliai laisvę tik tokiu keliu, išrinko tam tikrą komisiją. Ta komisija pagamino rezoliuciją, raginančią remti Airijos kovą už nepriklausomybę.

Tuoju išstojo kita komisija su T. J. Vind priešakyje, ir išrodinėjo, kad ir jis turys rezoliuciją, gaminantį Airijos atstovų, kuri privalo būti sujungta su federacijos komisijos rezoliucija. Jei jį nepriimsite jos, sakė Vind, aš atskirai siūlysiu konvencijai. Taip ir buvo daryta.

Siūlyta rezoliucija šaukia šios šalies darbininkus boikotuoti visokias Anglijos išdirbystes, organizacijas, apdraudus kompanijas ir kitokias įstaigas, kurios tik neša bent kokį pelną Britanijai, arba josios kapitalistams. Kad tą rezoliuciją padarius veiklią, raginama, idant konvencija išrinktų komitetą, kurio rūpesniu būtų taisymas tam tikro surašo įvairių britų išdirbysčių. Surašą reikėtų išspausdinti ir kiekvienam federacijos nariui įteikti. Pagaliaus, ši rezoliucija šaukia Amerikos darbininkus jungtis su Britanijos darbininkais ir spirti Anglijos valdžią išgabenti savo kariuomenę iš Airijos.

Kalba James H. Thomas. Tokiems dalykams esant, tuojau užlipo ant pagrindu Britanijos gelželių darbininkų unijos prezidentas, J. H. Thomas, tas pats Thomas, kuris vos spėjo įžengti Amerikon ir tapo apkrikštytas Judošium, darbininkų reikalų pardaviku; tas pats Thomas, kuris padėjo Britanijos valdžiai sugriauti Britanijos darbininkų ge-

neralinį streiką, kuris, neatsižvelgdamas į Britanijos alginų vergų dabartinę kovą, suardęs ją, patsai išsprūdo Amerikon, palikdamas juos kovos lauke.

Jis peikė airių simpatizuotojus ir visus Amerikos darbininkus, kurie stoja už Airijos laisvę.

“Per 100 metų mes, būdami Anglijoje, svarstėme Airijos klausimą, ir jeigu mes, būdami namie, negalėjome išrišti tosios problemos, leiskite man klausti, kaip jūs, gyvendami 3,000 mylių atstume, manote išrišti tai?” sakė jis.

Toliau jis išrodinėjo, kad jie nieku būdu negalės gelbėti Airijai savo rezoliucijomis, nepaisant kokio turinio jos būtų. Girdi, jūs nepadarysite Airijos neprigulmyngą pilnoj to žodžio prasmėj. Šiandien nei jokia šalis negali būti atskirta nuo kitos šalies. Nepaisant, kaip jinai didelė nebūtų, jai reikalinga turėti bendrus ryšius su kitomis šalimis, sakė tasai senis. Tuomi jis rodinėjo, jog Airijos susirišimas su Britanija yra “naturaliu dalyku”.

Gompereso kalba apie karą. Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, Gomperesas, kalbėjo apie praeitą pasaulinį karą. Už tąjį karą jis metė visą kaltbę ant Vokietijos organizuotų darbininkų.

“Visą kaltę už prasidėjimą europinio karo aš metu ant Vokietijos organizuotų darbininkų”, sakė tas senis. “Jei jie būtų laiku pasipriešinę, karo būtume neturėję”.

Vėliau tas plurpalas išrodinėjo Amerikos Darbo Federacijos “augštus” idealus, pasiaukojimus laike to paties karo. Jis kėlė į viršų savo žygius karo metu, kuomet jis, sykiu su kitais darbo žmonių reikalų pardavikais, vadais, ragino vyrus eiti karan ir gulditi savo galvas. Jis džiaugėsi savo darbais laike karo nuveiktais, kuomet jis buvo prižadėjęs Amerikos valdžiai tremti kiekvieną darbininkų streiką, kilusį karo metu. Jis didžiavosi visu tuo, už ką kaltina Vokietijos darbininkus.

Delegatų didžiuma, rodo, neiški, nors, istikrųjų, sprendimas daryti dar per anksti, nes viskas pasirodė, kaip laikas rinkimo Federacijos valdybos.

REIKALINGA GERAI IŠMIEGOTI, SAKO DAKTARĖ LIPINSKI.

Valgyt ir gert gali pakęsti.

Paryžius, 15 d. birželio. — D-rė Anna Lipinski, kuri neseniai sakė prelekciją tūlių medikališkų draugijų susirinkime, pareiškė, kad žmogui būtina reikalinga miegas. Be valgio ir gėrimo galima būtų kęsti kad ir savaitę, bet be miego žmogus negali, jei ir gali, bet tas yra labai pavojinga, sakė daktarė.

LENKAI UŽMUSĖ AMERIKIETI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on June 15, 1921, as required by the Act of October 6, 1917. Berlynas, 15 d. birželio. — Pasak Karl Born, Hamburgo mašinisto, kuris išsprūdo iš lenkų rankų Augštesnėje Silezijoje, lenkai nužudė vieną amerikietį, Louis Snyder, iš Bostono.

Tasai amerikietis nebuvęs lenkų priešininkų eilėse, tačiau, kažin už ką vienas lenkų “sukilėlių” vadas, daužė galvon šautuvo galu ir atėmė jam gyvastį.

MINGO APSKRITYS VĖL LAISTOMAS DARBININKŲ KRAUJU

Du streikininkai-mainieriai nužudyti; mūšiai verda.

Williamson, W. Va., 15 d. birželio. — Mingo apskrityje vėl išsiveržė karo liepsna, karo, kuris tęsiasi jau antri metai, kurį kapitalistai, remiami ginkluotų valdžios tarnų, palaiko. Šiame mūšyje tapo užmušta du streikininkai-mainieriai, ir manoma, vienas valstijos kareivis bus žuves.

Streikininkai, besislapsantieji kalnuose, ginasi nuo puolančių ant jų kapitalistų tarnų. Mūšiai dar vis tęsiasi.

DAILĖ RAUDONOJE MASKVOJE.

Darbinikiškos respublikos piliečiai neapsakomai pamylėjo operas ir baletus.

JIE IR PRISIŽIŪRI JŪ!

Helsingforsas, Finlandija, 15 d. birželio. — Vyriausiu Maskvos gyventojų pradedimu luoslaikio yra operos ir baletai. Kur eis, kur neis, o į operą, į baletą, vis užeis. Taip pasakoja asmenys, atvykę čion iš tos Rusijos sostinės.

Gražiausios pasaulio operos vaidinamos didžiausiuose Maskvos teatruose. Teatrai prisikimšė žmonėmis, kurie veikia išmintingai ir tik darbininkai. Įžangos į te-

atrus nemokamos, tik reikia liudyti, kad esi darbininkas, kad dirbi naudingą tarybų respublikai darba.

“SUMANŪS” SOCIALISTAI

Baltimore, Md., 15 d. birželio. — Baltimorės miesto socialistai, rinkdami savo delegatą į būsimą Am. Soc. Part. konvenciją, instruktavo jį laikytis prieš bent kokį internacionalą. Jie mano, kad Amerikos socialistai neprivalo įieškoti kokių nors tarptautinių organizacijų, bet “stiprinti namų organizaciją.”

POPIEŽIUS SMERKIA ŽYDUS

Prašo Tautų Lygos įsikūsti į Palestinos reikalus, kur žydai varginą krikščionis.

Rymas, 15 d. birželio. — Užvakar tapo “išventinti” trys kardinolai. Vienas iš jų, būtent Achille Ratti, Papal Nuncio, bus skiriamas Lenkijos kardinolu.

Vėliau “šventasis tėvas” smerkė Palestinos žydus delto, kad jie labai išnaudoja nukentėjusius nuo karo krikščionis. Jis reikalavo, kad krikščioniškųjų valstybių valdžios kreiptųsi į Tautų Lygą, ragindamos ją daryt griežtesnius žingsnius prieš Palestinos žydus.

KOMUNISTĖS MOTERYS ATIDARĖ SAVO KONGRESĄ

Jo sesijos tęsiasi Maskvoje.

Ryga, Latvija, 14 d. birželio. — Antrasis moterų komunistų kongresas pradėjo savo sesijas Maskvoje, kur taipgi tęsiasi Trečiojo, Komunistinio, Internacinalo kongresas, prasidėjęs 9 d. birželio.

Jame dalyvauja keturios Amerikos delegatės, pasak Rostos žinių agentūros davinii.

PORTSMOUTH LAIKRAŠČIAI UZDARYTI STREIKU.

Portsmouth, N. H., 14 d. birželio. — Vakar šiame miestelyj nepasirodė du dienraščiai. Juos uždarė spaustuvių darbininkai savo streiku, kuriu jie reikalauja iš spaustuvių savininkų padidinti \$6 savaitėje algos.

ATĖMĖ IŠ VOKIETIJOS MILŽINIŠKĄ ZEPPELINĄ.

Versailės, Francija, 14 d. birželio. — Milžiniškas diržablis balionas, “Nordstern”, vokiečių įsteigtas,

tapo atiduotas Francijos valdžiai. Tas padaryta Versailės taikos sutarties reikalavimų.

BAISIOS RIAUSĖS BELFASTE.

Sakoma, airiai kelia neramumus, idant užkirtus kelią Jurgiu.

Belfastas, Airija, 15 d. birželio. — Šiame mieste vėl verda neramumų atmosfera, kuri, sakoma keliami respublikonų, tikslu, idant neįsileidus karaliaus Jurgio, kuris geidžia čion pribūti 22 d. birželio. Šautuvų, revoliučių šūviai svaidomi iš visų pusių.

Valdžios įjegos dirba visa galia, kad tik apmalšintus kilančiuosius, bet vis tai vienam tai kitam šone miesto išsiveržia balsai šūvių.

RASINIŲ RIAUSIŲ ŠMĖKLA.

Gauja juodveidžių buvo maniusi nulynčiuoti du baltveidžius; šie užkybino negrę mergele.

Richmond, Va., 15 d. birželio. — Du balti vyrų tapo suareštuoti ir įmesti kalėjiman už padarymą atakų ant juodveidės merginos. Laimė juodviejų, kad greitai laiku pateko policijos rankosna, kitaip gauja negrų būtų juodu nulynčiavusi. Kuomet negrai, susirinkę būrin, sučiupo tuodu baltuosius, tuojau spėjo pribūti daugybė policijos ir civilinių žmonių, kurie vos atėmė iš negrų užpuoliku.

Šiam miesteliui grąsino rasinių riaušių šmėkla.

CHICAGOS OPERA NELOŠ NEW YORKUI OPERŲ.

Chicago, Ill., 15 d. birželio. — Chicagos Opera Association oficialų pareiškimu, tos operos nevyks daugiau į New Yorką vaizdinti operų, nes tas daug išlaidų pridaro. Pav., pereinamas atsilankymas tos operos į New Yorką “suteikė” apie \$175,000 nuostolių.

KRASINAS NEBUS ĮSILEIDŽIAMAS ŠALIN.

Tokie gandai eina iš Washingtono oficialų.

Washingtonas, 15 d. birželio. — Leonidas Krasinas, Tarybų Rusijos prekybos atstovas, kuris tuojau keliaus Kanadon, o iš ten mano vykti į Jungtines Valstijas, čion nebus įleidžiamas. Taip sužinota iš oficialų lūpų.

BRITANIJAI GRUMOJA DAR VIENAS DARBININKŲ STREIKAS

Gali Sustreikuot Pusantrą Miliono Mašinistų, Inžinierių Ir Kitų Unijistų

VALDŽIA NUSIGANDUSI

Londonas, 15 d. birželio. — Jei kokia neįmatoma įjega nesulaikys grūmojančio šiai šaliai dar vieno streiko, tai sekančiam ketverge Anglijos bedarbių skaičius pasidauugins net 1,500,000 darbininkų, nes sustreikuos inžinieriai ir kitokių amatų susijungę vienas ryšin darbininkai.

Mat, pereitą savaitę darbdaviai buvo pareiškę darbininkams, kad jie mažins jų algas ir to pareiškimo laikas išsibaigė vakar. Pereitame panedėlyje darbdaviai su darbininkų atstovais sušaukė konferenciją, kurioje buvo rišama susitaikymo klausimas. Buvo manyta, kad bus prieita bent prie kokio rezultato, bet ne. Konferencija vakar nakčia suiro.

Unijų viršininkai reikalavo, kad darbdaviai atsauktų savo pareiškimą nors iki tol, kol unijų eiliniai nariai išbalsuos tą klausimą, bet kapitalistai sutiko tai daryti sąlyga, jei unijų viršininkai sutiks agituoti eiliniams nariams, kad jie priimtų darbdavių išstatytas sąlygas. Pastarieji atmetė tokią propoziciją.

Tarpe darbininkų kurie eis šin streikan, yra laivų budavotojai ir šiaip įvairiausi metalo išdirbėjai.

Kaipgi su mainieriais?

Mainierių balsavimas kaslink užbaigimo streiko dar nežinomas. Tūlosese distriktuose, sakoma, jie geidžia grįžti į darbą, tačiau, spėjama, kad didžiuma darbininkų atmes šią mintį ir pasiliks dar keliems mėnesiams kovos lauke.

Iš daugelio vietų gauta balsavimų pasekmės, kurios rodo, kad angliakasiai atmeta darbdavių siūlymus.

Valdžiai “koktu” darosi.

Įdomu, ką sakys valdžia, jei šis streikas įvyks. Jai darosi “koktu”, matant tiek darbininkų, esančių kovos lauke. Tik reikia pamislyti, kiek tų alginų vergų dabar streikuoja. Angliakasių, arti pusantrą miliono; Manchesterio tekstilinių darbininkų, pusė miliono, dabartinis streikas, susidedantis iš pusantrą miliono, sudarys veik pusketvirto miliono streikininkų. Gi milionai bedarbių randasi. Tas sudarys virš penkių milijonų darbininkų, kurie suteiks valdžiai “rimto susirūpinimo.”

DAR EX-KAIZERIS NE-PAMIRŠTAS.

Paryžius, 14 d. birželio. — Dabartiniu laiku Vokietijoje tęsiasi nagrinėjimas karo kriminalistų bylų. Tuo reikalu, matyt, rūpinasi ir Francijos valdininkai. Taip antai, kelios dienos tam atgal, bekalbant apie juos, senatorius Du Plantier, užklause premjero, kaipgi bus su kaizeriu. Jis reikalavo, idant tasai buvusis Vokietijos valdonas greičiausiai būtų traukiamas atsakomybėn “delei suruošimo pereitojo karo.”

Jis reikalavo, kad Brianddas, ministerij pirmininkas, atsilankytų į senatą ir ten pareiškų savo mintį tuo klausimu. Ypatingai svarbu surasti būdu riais vaduojantis būma išgriebti ex-kaizerio dabartinės “su Hollandijos.

JUNGT. VALS. APLEIS SANTO DOMINGO

Valdžios oficialai sako, laike aštuonių mėnesių ta sala bus evakuota.

Pirma įsteigs “demokratinę” valdžią.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on June 15, 1921, as required by the Act of October 6, 1917.

Washingtonas, 15 d. birželio. — Jungtinių Valstijų valdžia mano ištraukti iš Santo Domingo salos savo okupacinę armiją laike sekančių aštuonių mėnesių. Bet, anksčiau negu Amerikos spēkos bus iš ten ištrauktos, ši valdžia norinti įsteigti tai respublikėle valdžią ir militarines spēkas, kuriomis ta valdžia galėtų “palaikyti tvarką.”

Šis pareiškimas tapo apskelbtas Santo Domingo žmonėms. Jį išleido admiralas M. S. S. Robinson, militarinis tos salos gubernatorius, formale savo proklamacija, kurią Washingtono valdžia paskelbė Amerikos visuomenei.

Proklamacija kviečiama Santo Domingo salos gyventojai gelbėti amerikiečiams okupantams evakuoti tą šalį. Evakavimas gali būti vykintas 1922 metų vasarą mėnesy.

Laike sekančio mėnesio admiralas Robinsonas savo proklamacijoje, bus šaukti pirmieji seimeliai, kurie išrinks rinkėjus. Rinkimai būtų ramūs, nuskirta tam tikri “darytojai.”

